

Η ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ Η ΑΤΤΙΚΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΠΡΩΙΜΗ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΥ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΑΡΧΑΪΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ

Διεθνές Συνέδριο

ΑΘΗΝΑ, 8–10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

Πρόγραμμα

ATHENS AND ATTICA
IN THE EARLY IRON AGE
AND THE ARCHAIC PERIOD
International Conference

ATHENS, 8–10 DECEMBER, 2022

Program

www.esag.swiss/aa2022

Η Αθήνα και η Αττική κατά την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου και την Αρχαϊκή περίοδο

Athens and Attica in the Early Iron Age and the Archaic Period

8–11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022 / 8–11 DECEMBER 2022

ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

AMERICAN SCHOOL OF
CLASSICAL STUDIES
AT ATHENS

ESAG

ΕΛΒΕΤΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΣΧΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
SWISS SCHOOL
OF ARCHAEOLOGY IN GREECE

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

CA
MU

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΠΑΥΛΟΥ & ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ
ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ
PAUL & ALEXANDRA
CANELLOPOULOS
MUSEUM

Χώρος / Venue

Cotsen Hall, Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών Αθηνών
Αναπήρων Πολέμου 9, 106 76, Αθήνα

Cotsen Hall, American School of Classical Studies
Anapiron Polemou 9, 106 76, Athens

PROGRAM / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΜΠΤΗ 8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ / THURSDAY DECEMBER 8

09.00–09.30 Εγγραφή / Registration

09.30–10.00 Χαίρετισμοί & Εισαγωγή / Welcome & Introduction

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ, ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΠΕΡΙΟΧΕΣ TOPOGRAPHY, SETTLEMENTS, AND MICROREGIONS

10.00–10.15 Πολυχρονάκου–Σγουρίτσα Νάγια

Υπομνημαϊκή Αττική. Μια επαναπροσέγγιση

10.15–10.30 Knodell Alex, Fachard Sylvian

Attic land routes and settlement patterns from the Early Iron Age to the Archaic period

10.30–10.45 Kroustalis Evangelos, Tsaravopoulos Aris

Protogeometric finds by the Kephisos River as evidence for an early episode in the “internal colonization” of Attica

10.45–11.00 Χρυσουλάκη Στέλλα, Μαζαράκος Θωμάς, Παππάς Ιωάννης

Οι χείμαρροι της άνοιξης. Μία νέα θέση της Ύστερης Γεωμετρικής περιόδου από την περιοχή του Μοσχάτου

11.00–11.10 Συζήτηση / Discussion

11.10–11.30 Διάλειμμα / Coffee break

11.30–11.45 Παλαιολόγος Δημήτρης

Η τοπογραφία κατά τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους στην ευρύτερη περιοχή του δήμου Διονύσου

11.45–12.00 Ψαρρή Στέλλα

Ενδείξεις κατοίκησης, λατρείας, ταφικών θέσεων και οικονομικής οργάνωσης κατά την Γεωμετρική και Αρχαϊκή περίοδο στον αρχαίο δήμο της Αιξωνής

12.00–12.15 Alexandridou Alexandra, Andreou Amygdalia, Chryssoulaki Stella, Mazarakis Ainian Alexandros

“He who inherits a hill must climb it”. Returning to the hill of Lathouriza at Vari

12.15–12.30 Ανδρέου Αμυγδαλιά, Σιμέλη Ειρήνη

Η πεδιάδα της Βάρης από τον 8ο έως τον 6ο αι. π.Χ.

12.30–12.45 Πέτρου Κατερίνα, Ραυτοπούλου Στέλλα

Μεταξύ Προσπάτων και Θορών: η Βαλομάνδρα κατά τη Γεωμετρική και Αρχαϊκή εποχή

12.45 –13.05 Συζήτηση / Discussion

13.05–15.00 Διάλειμμα / Break

15.00–15.15 Murray Sarah, Godsay Melanie, Erny Grace

The Early Iron Age and Archaic Period around Porto Rafti Bay: insights from recent surface survey data

15.15–15.30 Στεφανοπούλου Μαρία

Νεώτερες αρχαιολογικές μαρτυρίες για τη Γεωμετρική και Αρχαϊκή περίοδο στην Κηφισιά

15.30–15.45 Charalambidou Xenia, Andrikou Eleni, Dakouri–Hild Anastasia, Davis Steve, Chidiroglou Maria

Adding Aphidna/Kotroni to the archaeological map of Early Iron Age and Archaic–Classical Attica through the KASP interdisciplinary project

15.45–16.00 Παπαδημητρίου–Γραμμένου Άννα, Γεωργίου–Γκέκα Περσεφόνη, Πετρίδης Πλάτων, Καλλιγά Κυριακή, Καρακίτσου Έλενα

Η ανασκαφή στο λόφο Κοτράνι Καπανδριτίου και η σημασία των ευρημάτων της κατά την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου και την Αρχαϊκή περίοδο

16.00–16.15 Δημάκη Ιωάννα

Κατάλοιπα του φαληρικού λιμένα και των επιπέδων χρήσης της ευρύτερης ακτής του

16.15–16.35 Συζήτηση / Discussion

16.35–17.00 Διάλειμμα / Coffee Break

17.00–17.15 **Ασημάκου Ελένη**

Ένα τεχνικό έργο των πρώιμων ιστορικών χρόνων στην Ανάβυσσο

17.15–17.30 **Bergemann Johannes, Docter Roald, Alexandridou Alexandra, Klug Rebecca, Stal Cornelis, Drillat Quentin, Regnier Killian**

An Early Iron Age house in Thorikos – New evidence from excavations in 2021/2022

17.30–17.45 **Papadatos Yannis, Vavouranakis Giorgos, Dimakis Nikolas**

The Late Bronze Age–Early Iron Age transition at Plasi, Marathon: new evidence from the excavations of the National and Kapodistrian University of Athens

17.45–18.00 **Mazarakis Ainian Alexandros, Vlachou Vicky, Chatzinikolaou Eleni**

(Mapping) Household organization in Early Iron Age Oropos

18.00–18.20 Συζήτηση / Discussion

**ΙΕΡΑ ΚΑΙ ΛΑΤΡΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
SANCTUARIES AND CULT PRACTICES**

09.30–09.45 Van Damme Trevor

New Early Iron Age finds from the Mycenaean fountain on the North Slope of the Acropolis

09.45–10.00 Σιουμπάρα Ελισάβετ

Το μυκηναϊκό τείχος της Ακρόπολης των Αθηνών, η εξελικτική του πορεία ως τα Περσικά και η συμβολή του στον καθορισμό του περιβάλλοντος χώρου του ιερού της Αθηνάς

10.00–10.15 Livieratou Antonia

The pottery assemblage from the Kokkinogenis plot in the area of Plato's Academy, Athens, and its ritual implications

10.15–10.30 Παλαιοκρασά Λυδία, Πετράκης Μανόλης, Ρογκενμπούγκε Μισέλ

Η λατρεία στο ιερό του Διός Παρνησίου μέσα από τα μεταλλικά αντικείμενα

10.30–10.40 Συζήτηση / Discussion

10.40–11.00 Διάλειμμα / Coffee Break

11.00–11.15 Kaoura Ioulia

The "Solonian" Telesterion revisited: the old and a new reconstruction

11.15–11.30 Κακαβογιάννη Όλγα

Το θρησκευτικό κέντρο του αρχαίου δήμου Μυρρινούντος κατά τους προκλασικούς χρόνους

11.30–11.45 Kakavogianni Olga, Andrikou Eleni, Petrocheilos Nikolaos

ἐν δὲ Πρασιεῦσιν Ἀπόλλωνός ἐστι ναός (Paus. 1.31.2): The material dated from the Late Helladic to the Archaic period

11.45–12.05 Συζήτηση / Discussion

12.05–12.30 Διάλειμμα / Coffee Break

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
ECONOMY AND PRODUCTION

12.30–12.45 Bonnier Anton, Fachard Sylvian

Agriculture, land use, and environment in Early Iron Age and Archaic Attica

12.45–13.00 Dimova Bella

Textile economy in Athens during the Early Iron Age and the Archaic period

13.00–13.15 Hulek Frank

Laurion in late Archaic times: new data from a survey at Ari near Anavyssos

13.15–13.30 Στάθη Μαρία, Μπούφαλης Άγγελος

Νέα στοιχεία για την οικονομική δραστηριότητα στη Λαυρεωτική κατά την Αρχαϊκή περίοδο

13.30–13.45 Μουγνάι Μαρία

Ευρήματα Γεωμετρικών χρόνων από την ανασκαφή στο οικόπεδο Μακρυγιάννη, για την κατασκευή του σταθμού του ΜΕΤΡΟ "Ακρόπολη"

13.45–14.00 Μπουγάτσου Ιωάννα

Προκαταρκτική παρουσίαση καταλοίπων Γεωμετρικών χρόνων από την ανασκαφή στο Οικόπεδο Μακρυγιάννη για την ανέγερση του Μουσείου Ακρόπολης

14.00–14.20 Συζήτηση / Discussion

14.20–16.00 Διάλειμμα / Break

16.00–18.00

Συνεδρία Poster / Poster session

**ΤΑΦΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
BURIAL CUSTOMS**

09.30–09.45 Rönning Maximilian

Funerary variability in Early Iron Age and Early Archaic Attica

09.45–10.00 Ruppenstein Florian

The Kerameikos in the Early Iron Age and in modern scholarship: an overview

10.00–10.15 Σακκά Νίκη

Ταφές Γεωμετρικών χρόνων στο οικόπεδο Μακρυγιάννη

10.15–10.30 Κοκκολιού Τώνια

Νέα στοιχεία από την σωστική ανασκαφή της οδού Αθ. Διάκου 7, νοτιοανατολικά της Ακροπόλεως

10.30–10.45 Βλαντή Δάφνη

Οι εγχυτρισμοί από το Υστερογεωμετρικό – Αρχαϊκό νεκροταφείο στην οδό Σαπφούς 12

10.45–11.00 Chryssoulaki Stella, Alexandridou Alexandra, Pappas Ioannis

«Φαληρόθεν». The Attic funerary landscape viewed from Phaleron

11.00–11.20 Συζήτηση / Discussion

11.20–11.45 Διάλειμμα / Coffee Break

11.45–12.00 Παπαγγελή Καλλιόπη

Ελευσίνα: συστάδα τάφων Γεωμετρικής περιόδου, στην παρυφή της Ιεράς οδού

12.00–12.15 Γαλάτη Σοφία

Η Ανατολίζουσα περίοδος στο αρχαίο νεκροταφείο της Κηφισιάς

12.15–12.30 Χατζηδημητρίου Αθηνά

Ταφή Υστερογεωμετρικών χρόνων από την Άνοιξη Αττικής

12.30–12.45 Γιαμαλίδη Μαίρη, Χριστακοπούλου Γιούλικα

Νεκροταφείο Υστερογεωμετρικών/Αρχαϊκών/Κλασικών χρόνων στη Βούλα Αττικής. Μια προκαταρκτική προσέγγιση στη διαχρονική εικόνα της πολιτισμικής ιστορίας της θέσης μέσα από τις ταφικές πρακτικές

12.45–13.00 Καζαζάκη Χριστίνα

Λαθούριζα Βάρης. Ανασκαφή τάφων της Υστερογεωμετρικής περιόδου

13.00–13.20 Συζήτηση / Discussion

13.20–15.00 Διάλειμμα / Break

15.00–15.15 Καζά–Παπαγεωργίου Κωνσταντίνα

Ο δήμος του Ευωνύμου πριν και μετά την πολιτειακή μεταρρύθμιση του Κλεισθένη, μέσα από γνωστά και νέα ταφικά σύνολα

15.15–15.30 Πέτρου Κατερίνα

Νεκροταφείο των Γεωμετρικών, Αρχαϊκών και Κλασικών χρόνων στη Μερέντα Μαρκοπούλου Μεσογαίας

15.30–15.45 Δημητριάδου Ειρήνη

Τμήμα αρχαίου παρόδιου νεκροταφείου στη θέση Πούσι Καλογέρι στο Μαρκόπουλο Μεσογαίας

15.45–16.00 Μέξη Μαρία, Ντούνη Κερασία, Παπαφλωράτου Ελένη

Από την κοινότητα στον δήμο, συνέχεια στη χρήση του χώρου. Πρόσφατα ταφικά ευρήματα των Γεωμετρικών χρόνων από την Παιανία

16.00–16.15 Vlachou Vicky

Exploring the funerary landscape of Early Iron Age Marathon

16.15–16.35 Συζήτηση / Discussion

16.35–17.00 Διάλειμμα / Coffee Break

ΜΕΛΕΤΗ ΣΚΕΛΕΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ STUDY OF HUMAN REMAINS

17.00–17.15 Κοντοπανάγου Μαριλένα, Λάγια Άννα

Η παρουσία βρεφικών οστών σε καύσεις από το νεκροταφείο των Υπομυκηναϊκών–Πρωτογεωμετρικών χρόνων επί της οδού Ηρώδου Αττικού 2 στην Αθήνα

17.15–17.30 Buikstra Jane, Prevedorou Eleanna, Shea Timothy

Deathscapes and lifescapes between the sea and the asty: the Phaleron cemetery

17.30–17.45 Συρογιάννη Αλεξάνδρα

Η καύση των σωμάτων ως ταφική πρακτική στην Αττική της Αρχαϊκής περιόδου: ιατροδικαστική προσέγγιση, βάσει νέων περιπτώσεων από την ανασκαφή του οικοπέδου του Ιδρύματος Σ. Νιάρχος στο Δέλτα Φαλήρου

17.45–18.00 Lagia Anna, Patterson Sydney

The treatment of infants and children in the Geometric and Archaic periods: infant burials from the cemeteries of Thorikos

18.00–18.15 Συζήτηση / Discussion

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ / SUNDAY DECEMBER 11

ΥΛΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ MATERIAL CULTURE

09.30–09.45 Kotsonas Antonis

The “Cultural Backwardness” of early Attica? A materialist perspective on the Attic epigraphic record of the 8th and 7th centuries BCE

09.45–10.00 Kiderlen Moritz, Hein Anno, Lis Bartek, Papadopoulos John

Athenian bronze tripods from the north slope of the Acropolis

10.00–10.15 Houby–Nielsen Sanne

New light on the female ivory figurines and bone plaques from Dipylon tombs XIII and XI

10.15–10.30 Poulou Tatiana

Athenian Geometric gold jewellery: the female elite of Middle–Geometric Athens reconsidered

10.30–10.40 Συζήτηση / Discussion

10.40–11.00 Διάλειμμα / Coffee Break

11.00–11.15 Αλεξανδροπούλου Άννα

Η πρωτοαττική κεραμική από το νεκροταφείο του Φαλήρου

11.15–11.30 Πετράκης Μανόλης, Παναγοπούλου Αικατερίνη, Ζαχαριάς Νικόλαος

Συνδυαστική μελέτη μεταλλικών αντικειμένων των Γεωμετρικών και Αρχαϊκών χρόνων από το νεκροταφείο στο Δέλτα Φαλήρου

11.30–11.45 Σκαράκη Βασιλική

Αττικό εργαστήριο σφραγιδολίθων του 7ου αι. π.Χ. Το σύνολο από το ιερό της Αρτέμιδος Βραυρωνίας

11.45–12.00 Κολοτούρου Κατερίνα

Τα μεταλλικά ευρήματα από τη Σκάλα Ωρωπού

12.00–12.15 D’Acunto Matteo

Attic pottery of the 8th – 7th centuries BC in the Central and Western Mediterranean: exchange systems and networks between Greek communities and native peoples

12.15–12.35 Συζήτηση / Discussion

12.35–13.00 Διάλειμμα / Coffee Break

ΕΠΑΦΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ INTERACTIONS AND NETWORKS

13.00–13.15 Arrington Nathan

Protoattic pottery in its regional and Mediterranean contexts

13.15–13.30 Καλλιγά Κυριακή

Η Αττική στη Βοιωτία. Η παρουσία Αθηναίων αγγειογράφων στη Θήβα και η γένεση του πρωτοβοιωτικού και του μελανόμορφου βοιωτικού ρυθμού

13.30–13.45 Logothetis Dimitris, Roussos Philippos

Aegyptiaca Atheniensa et Attica. Preliminary remarks on Egyptian and Egyptianizing artefacts from Early Iron Age Athens, Attica, and the Saronic Gulf

13.45–14.00 Συζήτηση / Discussion

14.00–15.00 Συμπεράσματα – Γενική συζήτηση / Concluding remarks – General discussion